

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 466.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e134768/facsimile.pdf> (tilgået 24. maj 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

een Glostje Styrmand, som havde Patent og Ret til foretog Gage, og en anden, som havde Patent og ikke var berettiget til foretog Gage — og det vilde blive Folgen af det sidste Forslag —, saa vilde derod den Berettigthed for dem, som skulde have haft Patent, blive hævet i en højere Grad, end der er tilfældet af Regjeringen. Jeg tror derfor ikke, at det kan siges at være i de Sejersendes Lære, om et saadant Forslag toges til Følge. Forøvrigt har Marineministeren allerede ved den tidligere Behandling erklæret, at der Intet var at ændre imod det Forslag, som Komiteen har gjort, og denne Erklæring kan jeg ikke andet, end her gentage.

Udsættelse: Imidlertid det meget var at sætte, at Forholdet mellem Orløgsmarinen og Handelsmarinen fra en tidligere Tid havde været ordnet paa en saadan Maade, at Handelsmarinens Officerer og Underofficerer, om jeg kan benytte dette Udtryk, paa en bestemt Maade, og under visse forhold angikne Bilsaer, blev indbragte i Orløgsmarinen, naar de kaldtes til Krigstjeneste, saa at de forud vidste, hvad Stilling de som til at indtage i denne, tror jeg, at paa det Standpunkt, hvor de nu befinde sig, maa enhver Krav af denne Art anses ubetænkelig, det man ei kan sige om en Mand, at han er stiftet til at subvertere en vis Funktion, med Henjyn til hvilken det maa erkjendes, at en vis Døgtighed, visse Egenskaber ere nødvendige, naar man ikke ved, om han er i Besiddelse af denne Døgtighed og disse Egenskaber. Jeg tror derfor, at man er berettiget til at modrette sig enhver Forandringsforslag, der gaar ud paa at fjerne de Mand, der indtage en højere Stilling i Handelsmarinen, en højere Stilling i Orløgsmarinen, uden for de enkelte Tilfælde, i hvilke de overensstemmende med den sidste Forordning kunnet anvendes som virkelig Styrmand i de forskellige Skibe. Naar man nu siger, at, medens man ikke kan gøre dette, bør man ikke vise Mand en Stilling i den forskellige Marine, der nogenlunde kan opveie det, de ikke, det er selvfølgelig indtræde under senere Bilsaer end de, hvorefter de ere i Handelsmarinen, som tror jeg, at man ogsaa her betragter Sagen fra et høit Standpunkt, fordi man ikke har opfattet Sagen i dens Helhed. Det Marineministeriet har foreslaaet en Forankalning af denne Art, maa det have opfattet Sagen i dens Helhed, og det maa da først have sagt: hvilken Forholdstreg bør der toges, for at Handelsmarinen kan benytte de andre Styrmand, dem, som ere længst fjerne fra Stillingen som Rattorer, og overlade til Orløgsmarinen dem, som ere nærmere ved Stillingen som Rattorer, der mulig have været i denne? Dette har man navnlig søgt at opnaae ved denne Anordning.

Derfor man, som af et æret Medlem er foreslaaet i Styrmandens Interesse, i Dannelsens Interesse, vilde overlevere de Beskønnede Patentet, og dog bruge dem som Rattorer og lade dem faae ligeberechtigede i Handelsmarinen med de Midre, saa vilde de i mange Tilfælde træde i de Midres Bred og komme til at fare i Handelsmarinen ligejaa godt som de Midre. Man kan vel sige: Ja, de ere dog ikke forhindrede fra ved Sejlens at erbyrde Tilladelse til at fare, men det skuer ikke til Sejlens uden videre at give dem denne Tilladelse; Sejlens maa overveie, om Omkæmplinghederne ere af den Art, at den bør give denne Tilladelse eller ikke, og naar Sejlens finder, at der er Midre nok, som ikke ere i Tjeneste som Styrmand, saa skulde jeg meget tvivle paa, at under saadanne Omkæmplingheder, og naar der var stor Trang for Rattorer til Orløgsflotten, Sejlens vilde give Tilladelsen til de Midre. Jeg vilde holde det for uret, om den gjorde det, og jeg maa anses det set godt, om det maatte udgaa fra denne Sag, at Sagen bliver bragt til fra denne Side. Dette er altsaa Forordningsagen, hvorfor der ei skal gives Patentet, men det skal være forbeholdt Ret for Sejlens til i de Tilfælde, hvor det af Redningshensener kræves, at indtrømme Tilladelse til at fare som Styrmand.

Man siger, at naar de ikke erholde Patent, (aa er dette et Skaar i deres fremtidige Skæbne, det de ikke kunne faae Borgerløb som Skipper. Jeg tror, at man heri tager fejl; thi selv om det er

saad, at Styrmandspatentet skal lægges frem, for at den Beskønnede kan erholde Borgerløb som Skipper, behøver Patentet derfor ikke at være udstedt 2 Aar forinden. Der kræves i Lovgivningen, at de skulde have været 2 Aar i Hart som Styrmand, ikke at de i 2 Aar skulde have været i Besiddelse af Patentet. Det vil altsaa være nok for at fuldstændig Lovgivningens Forordning i sin Henseende, at de erholde Patent i det Tidspunkt, de vilde være Skipper. Hvis jeg stiller heri, haaber jeg, at de, som vide det bedre, vilde oplyse Forordningen derom.

Man siger, at man paa den højere Dannelses Vegne bør give dem Patent, at det er et Kærlighedsbrev, som man derod forbeholder. Men jeg maa spørge, om de, som ere nær ved at erholde Patent, men som endnu ei kunne faae det, fordi de ikke have fuldstændig alle Forordninger, om de ikke med Henjyn til Dannelsen kunne tænkes at have fuldstændig særdeles meget, og om de da ikke maa have samme Krav, og om de heller ikke vilde have samme Udseelse, hvis det virkelig er nogen. Jeg har tidligere haat den Hæde at fremføre for Forordningen, at det er skrevet at sige, at en Mand lider mere, fordi han har den højere Dannelses, naar Forholdene blive tungere. Det er skrevet, det er at fæste Brag paa Dannelsens højere Beskøning. Selv som Rattor vil den Paagældende sige sig fryctet ved sin større Videns og Døgtighed, og derfor dette ikke er Tilfældet, da er Dannelsen skult under en maadelig Examen. Jeg tror altsaa, at det selv fra Dannelsens Side ikke vil gjøre noget Gavn at give de Beskønnede Styrmandspatenter, thi for den virkelig dannede Mand vil Høvelsen være den samme i de Forhold, hvorefter han indtræder, hvad enten han har Patentet eller ikke, og for den Uudannede vil Udseelsen være større, naar han ved, at han har Patentet i sin Lomme, og dog kan komme til at indtræde som Rattor. Altsaa maa jeg ogsaa fra denne Side anses det behov, at man bliver staende ved Udsættelsens Beskøning og tilbageholder Patenterne, indtil Krigen er forbi, eller indtil de Beskønnede efter 2 Aars Hart som Styrmand vilde tage Borgerløb som Skipper, og da faae Patentet udleveret, for at fremlægge dette som Bevis for deres højere Dannelses, isaldt ivoirigt dette behøves, hvad jeg, som sagt, tvivler om.

Det er blevet sagt, at man burde sørge for, ved en højere Betaling at gjøre dem Skyldig for hvad de ikke ved, fra en højere Stilling i Handelsmarinen at træde over i Orløgsmarinen. Jeg skulde meget holde til dette, om det derod blev gjort Noget, som var overensstemmende med, hvad der hidtil i Almindelighed sker i Handelsmarinen selv, men jeg tvivler meget paa, at naar en Styrmand, hvad der ikke sjeldent er Tilfældet, tager Høre i et Handelsflod som Rattor, da fordi han er Styrmand erholder højere Gage, end Rattorerne i Almindelighed faae. Men er det ikke Skik i det ene Tilfælde, at de, som træde som Rattorer, erholde Styrmandsbetaling, da ser jeg ikke, hvorfor dette skal gjælde i det andet Tilfælde. Desuden er dette alt reserveret en stor Deel af dem, og jeg tror ikke, at det bør udstrækkes videre, end det er sket fra Regjeringens Side. Jeg skal ikke nægte, at jeg vilde finde det gunstigt, om man kunde fæde en Maade — jeg tror landbrød, at man bør overlade dette til Marinen selv —, hvorpaa man kunde stille visse Bælt saaledes Krigstidene, at man kunde se, hvad Glostje de her til, ikke fordi jeg tror, at Mandshæder det er underkastet nogen særdeles streng Tugt; men i det Tidspunkt man var tilbuds at give den Beskønnede en Jretterrettelte eller tiltale ham, vilde man maalket vogte sig noget mere, naar man ved et særegent Hensetegn kunde set, hvad Glostje han hørte til, og skændt jeg indrummer, at den samme Fortælle i Almindelighed bør have den samme Straf, som kunde dog en Skænsel af denne Art maalket være sædlig. Men jeg mener, ikke at dette hører hjemme i Lovens; jeg tror, at det bør ordnes af Marinekommissionen selv, ligesom jeg holder mig overbevist om, at det ligger i selve Redningshensener deraf, at de Styrmand, der ere stiftede til de højere Poster, vilde faae visse.

(Bortfaldt)